

**Суворова Людмила<sup>57</sup>**

Державний університет «Житомирська політехніка»  
м. Житомир, Україна

ORCID: [0000-0002-4616-5041](https://orcid.org/0000-0002-4616-5041)

E-mail: [ktpl\\_slk@ztu.edu.ua](mailto:ktpl_slk@ztu.edu.ua)

## ЦЕНТР ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ: НАПРЯМИ РОБОТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Окреслено механізм функціонування структурного підрозділу Державного університету «Житомирська політехніка» – Центру Освіти впродовж життя. Презентовано ключові завдання Центру, його нормативно-правову базу і стратегічні завдання. Окреслено перспективні напрямки щодо подальшої роботи та налагодження тісної співпраці з іншими організаціями. Здійснено акцент на функціонуванні трьох аспектів діяльності означеного структурного підрозділу: освіті дорослих, інклюзивній освіті і теоретичній педагогіці з визначенням її нагальних ключових проблем.*

**Ключові слова:** *неперервність в освіті, інклюзія, освіта дорослих, активне громадянство, технічні компетенції.*

***Lifelong Education Center: Work Directions and Prospects.*** *The mechanism of functioning of the structural division of the Zhytomyr Polytechnic State University - Lifelong Education Centre is outlined. The key tasks of the Center, its regulatory and legal framework and strategic tasks are presented. Prospective directions for further work and establishment of close cooperation with other organizations are outlined. Emphasis is placed on the functioning of three aspects of the activity of the specified structural subdivision: adult education, inclusive education and theoretical pedagogy with the definition of its urgent key problems.*

**Keywords:** *Continuity in Education, Inclusion, Adult Education, Active Citizenship, Technical Competences.*

**Вступ.** Навчання в умовах сьогодення стало не лише потребою, а й викликом, адже соціально-економічний розвиток суспільства базується на академічній платформі, яка нині є осередком не лише професійного й особистісного розвитку, а й своєрідним інструментом протидії тим умовам, у яких нині перебуває наша країна.

Заклади вищої освіти, як-от Державний університет «Житомирська політехніка», вкрай гостро відчули потребу у створенні певних структурних підрозділів, які могли б сприяти розвитку та покращенню стану освітнього середовища в цілому. За визначенням інституту ЮНЕСКО, безперервність освіти полягає, насамперед в «інтеграції навчання та життя» механізм якої «передбачає навчальну діяльність людей різного віку у будь-якому життєвому середовищі через різноманітні методи (формальні, неформальні та інформальні), які разом задовольняють широке коло навчальних потреб» [ 3 ]. Європейська спільнота «об'єднала різні освітні й навчальні ініціативи в єдину

---

<sup>57</sup>©Суворова Людмила (Suvorova Liudmyla)

---

Програму навчання протягом життя (Lifelong Learning Programme)» [ 2, с. 232 ]. Актуальність означеного аспекту була предметом вивчення групи провідних науковців, серед яких: М. Швед, Л. Лук'янова, А. Тимошенко, Т. Скорик, В. Андрущенко, В. Гошовська, Н. Ларіна, ін.

**Метою дослідження** є презентування результатів роботи Центру освіти впродовж життя як структурного підрозділу Державного університету «Житомирська політехніка», створеного задля проведення досліджень, навчання, розробки, виробництва та підтримки освітніх проєктів.

**Методи та підходи.** Ключовими методологічними підходами щодо опису механізму роботи Центру стали соціологічний аналіз, дослідницькі бесіди, педагогічне спостереження, вивчення передового досвіду у галузі освіти, систематичний та аналітичний методи, що дозволили покроково представити стратегію розвитку освітнього підрозділу і водночас продемонструвати ряд уже здійснених попередньо завдань.

**Основні результати.** Першочерговим завданням в організації роботи Центру Освіти впродовж життя стало вивчення нормативно-правової бази підрозділу та розробка Положення Про Центр. Згідно з Положенням, означена освітня структура забезпечує можливості для освіти, розвитку та підвищення кваліфікації особистості протягом її життя. Центр є своєрідною інституцією, що надає різноманітні освітні послуги, як-от: проведення курсів, семінарів, тренінгів та інших форм організації навчання, які сприяють постійному саморозвитку та професійному зростанню.

Робота Центру базується на реалізації низки окреслених завдань, серед яких: проведення інформаційно-аналітичного моніторингу щодо наукової діяльності з освітніх питань, навчання осіб третього віку, інклюзивної освіти тощо [ 4 ].

Не менш важливим стало вивчення сучасних педагогічних практик, зокрема основ теоретичної корекційної педагогіки. Окремим стратегічним кроком стало питання проблем сучасної інклюзивної освіти в регіоні. У рамках роботи Центру було організовано ряд зустрічей, бесід, онлайн-практик що можливостей інклюзивної освіти.

Скажімо, 3 квітня 2023 року було проведено онлайн-зустріч «Замкнені у своєму світі», до якої було запрошено провідного фахівця регіону, корекційного педагога та експерта у сфері питань аутизму – О. Аврамець. Метою відкритої бесіди постав аспект ранньої та своєчасної діагностики розладу аутичного спектру та інформування населення щодо окресленої проблеми, оскільки традиційно щороку в цей час увесь світ на глобальному рівні піднімає цю доволі гостру проблему [ 4 ]. Наразі Центр тісно налагоджує співпрацю з державними організаціями та органами місцевого самоврядування,

комерційними структурами, громадськими організаціями. Важливим кроком стало долучення до обговорення Законопроекту про освіту дорослих на Форумі Української асоціації освіти дорослих, який відбувся у Києві 06 квітня 2023 року. Результатом роботи під час Форуму стало проведення в подальшому онлайн-опитування «Освіта впродовж життя у XXI столітті».

Реалізувати цей крок вдалося за підтримки Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОВА. Серія попередньо змодельованих питань дала змогу проаналізувати ситуацію на освітньому фронті, що склалася в регіоні в умовах непростого сьогодення. Так заходи «дають можливість як на рівні конкретної організації, яка надає освітні послуги, так і на регіональному і державному рівні розробити адекватну сучасній ситуації стратегію розвитку ринку освітніх послуг [ 1, с. 534 ].

Окремим аспектом в рамках функціонування Положення Про Центр освіти впродовж життя стало проведення заходів (конференцій, вебінарів, семінарів, тренінгів, різних форм підвищення кваліфікації тощо) з питань інноваційності, теоретико-методичних основ, особливостей інклюзивної освіти та її актуальних проблем, організації освітнього простору для осіб третього віку. За доволі короткий термін функціонування центру було проведено серію навчально-ознайомчих онлайн-зустрічей «Німецькі мандри», «Франкофонія – перехрестя культур!»; представники команди Центру долучилися до радіо- та телеетерів; проведено серію підготовчих вебінарів з англійської мови («Пригоди в англійській мові разом з Language Hub») [ 4 ].

**Висновки.** Центр освіти впродовж життя покликаний надавати педагогічну підтримку та супровід щодо забезпечення доступності освітніх послуг для різних груп населення; активно включатися в розробку та впровадження інноваційних педагогічних форм, практик, методів та підходів в сучасній системі освіти. Діяльність Центру нині активно налагоджує співпрацю з іншими установами та організаціями у галузі сучасної педагогіки (ІРЦ-центрами, центрами корекційної педагогіки, організаціями, що забезпечують надання освітніх послуг особам третього віку).

На перспективу окреслено залучення для роботи в освітніх проєктах експертів: педагогів-практиків, корекційних педагогів, фахівців-терапевтів, фахівців у галузях інклюзивної освіти, психологів, медіаконтент, соціологів, психореабілітологів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування тощо, з метою якісного відновлення суспільства в умовах воєнного стану та в пост воєнний час.

---

### **Список використаних джерел**

1. Андрущенко В., Кивлюк О., Скубашевська О. Інформаційний вимір сучасної освіти. Київ: «МП Леся», 2017. 596 с.
  2. Скорик Т. Освіта впродовж життя в контексті євроінтеграційних процесів. Вісник Чернігівського нац. педагогічного ун-ту. Серія : Пед. науки, 2016. Вип. 135. С. 232–235.
  3. Тимошенко А. Освіта впродовж життя: тренд чи вимога часу? Освіторія.2021. URL: <https://osvitoria.media/experience/osvita-vprodovzh-zhyttya-trend-chy-vymoga-chasu/> (дата звернення: 17.05.2023).
  4. Центр Освіти впродовж життя [офіц. сайт] Держ. ун-ту «Житомирська політехніка». URL: <https://ztu.edu.ua/departament/147.html> (дата звернення: 17.05.2023).
-